

Goethe-tisztelet ünnepi nagyheteinek. A Jaschik-iskola növendékei, túlnyomórészt fiatal lányok, hódolnak itt a weimari kegyelmes úrnak a ragyogó papirosokkal és színpadok piros fényével. Tudjuk, a hódolatnak ez a fajtája nagyon kedves volt az öreg költőnek. A romantikus, sőt forradalmi lelket meglátni, azután a klasszikus zengést átültetni műveiből a színpad kis kozmoszába, mindezt pedig szcenikai elevenséggel megtestesíteni, a legszebb prólógus az ő ünnepléséhez. Az tehát, amivel részt veszünk a frankiurti Goethe-kiállításon, ötlet és ízlés, sőt sokszor meglepően nagyvonalú. A rajzoló és festőgató növendékek néhány hétre vagy hónapra elmélyült szcenikusokká változtak. Két jó mester szava irányította őket: a saját tanárakon kívül egy finom rendezőtehetség, dr. Németh Antal, a szegedi dramaturg. Az előbbinek dekoratív útmutatásait szerencsésen egészítették ki a rendező és színpad-technikus precíz tanításai. A legegyszerűbb színpadi díszletek is pontos alaprajzi vázlatok szerint készültek s akkora számvetéssel, mintha már holnap meg is valósulnának. A kis makettek mindegyike él, sőt vele rezeg a színpadi esekelménnyel: egyik talán inkább Gordon Craigh, másik inkább Reinhardt szellemében. Különösen a romantikus lehetőségeket szeretik kiaknázni a fiatal növendékek. A sok kis színpad mindegyike az ész és szív közöségében fogamzott: mégis a legpregnansabban a Jaschik—Benedek Kata-féle Fauszt-szenárium és a Békeffi Endrétől származó Iphigenia-színpad fejezi ki a dráma lelkét. Már sokkal több kifogásolni valót lehetne a jelmeztanulmányok közt találni. A falakon végigvonuló kosztüm- és arcfestési kísérletek nagyon érdekes iskolai stúdiumok, de még nem mindegyik érett meg arra, hogy kiállítsák. S még fokozottabban vonatkozik ez a papirosból való álarckra, melyek csak rontják az ünnepi hangulatot. Annyi finom kis ékszerdoboz, muzsikálóláda, baba-színpad leheli itt a nagy mester mágikus lelkét, hogy ezekben töretlenül s tisztán szólal meg a német költő minden lírai szenvedélye és minden drámai építőereje.

N. P.

• P Á L Y Á Z A T O K •

A TÁRSULAT TERVPÁLYÁZATA. A mai néhez körülmények között rendkívül fontos akeiőt kezdett a Társulat vezetősége azzal, hogy korszerű, modern és olcsó lakberendezési bútortervekre, továbbá használati tárgyakra, ú. m. fa-, ötvös-, bőrdíszmű-, kerámia- és porcellántervekre pályázatot hirdetett, amelyen minden magyar önálló tervező és iparművész résztvehetett.

A titkos pályázat f. év március hó 21-én déli 12 órakor járt le. A pályázati felhívást a Társulat vezetősége sok száz példányban küldte szét a tervezőknek és iparművészeknek.

A tervek díjazására a Társulat 2000 pengő t ü z ö t t k i. A beérkezett szobatervek közül a tíz legjobban megfelelő szobaterv tervezője egyenként száz pengő tiszteletdíjban részesül. A második csoportba tartozó iparművészeti tervek díjazására a Társulat szintén ezer pengőt fordít akként, hogy

a legmegfelelőbb tervek díjazása húsz és hatvan pengő között váltakozik.

Emellett a Társulat közreműködik abban, hogy amennyiben a tervezőnek kivitelezője nem akad kiállítás céljára, megfelelő műiparosokkal összehozza és a Társulat kiállítási helyiségében történt eladás esetén a tervezési tiszteletdíj, mellyel a részletrajzok elkészítése is jár, a tervező művész részére biztosíttassék.

A beérkezett terveket az Országos Magyar Iparművészeti Társulat bírálóbizottsága bírálja. A tervek a bíráló után a Társulat helyiségében öt napig kiállításra kerülnek.

Általános követelmény, hogy a tervek alapján elkészítendő tárgyak anyagszerúsége és technikai szempontból könnyű sokszorosítása biztosítható legyen. A magyar iparművészeti jelleg feltétlenül modern formában nyilvánuljon és újszerű, ízléses formájuk mellett viszonylag olcsón legyenek előállíthatók. Végül szem előtt tartandó még a tárgyak gyakorlati használhatósága.

• SZAKIRODALOM •

FÉLSZÁZADOS JUBILEUM. Ötvenéves nyomdászokodásának emlékiratait egy nagyon kedves könyvben írta meg Kner Izidor gyomai könyvnyomtató. Nem íróember s mégis gyönyörűség olvasni a könyvét, melynek címe: «Fél évszázad meggyéjén.» Mert a visszaemlékezései mögött a magyar vidéki életnek s egyúttal a jó magyar mestermunkának példaadó kultúrája áll. Oly családban, melyben esupa kompaktor volt az űs, valóban ki kellett virágoznia a könyvek szeretetének. De hogy azt azután nyugateurópai színvonalra is emelte, az Kner Izidor egyéni érdeme. Ebben a könyvben a háború előtti két évtizednek nagy művészi akarása a legmegkapóbb vallomás. A vidéki közigazgatás számára dolgozó nyomdából a báli meghívók, a verseskönyvek, a humoros kiadványok egyszerre a magyar grafikai ipar első műhelyét teremtették meg. A «Röpke Lapok» számára huszonöt évvel ezelőtt szinte lámpással kellett keresni a művészeket, kik 100 koronáért is csak nehezen adtak rajzokat a meghívók számára. De a esodalámpa ott volt Kner kezében. S mialatt egyfelől a községi nyomtatványok hatszázféle sablonját nyomtatta, más oldalon egész sereg grafikusművészt foglalkoztatott s Major Henrik, Divéky, Kozma és mások neveit vitte bele az itthoni s külföldi amatőrök tudatába. Ugyanakkor pedig a könyvnyomtatásnak tipográfiai szintjét is — szinte az egész magyar szakmára vonatkoztatva — ő emelte fel hatalmas iramban. A régi fejlécek, humoros záródíszek, mindenféle Buchschmuckok, amikkel a múlt század vége ajándékozta meg a nyomdaipart, lassan eltűnédeztek nemzetközi szellemükkel. S helyükre egy komoly, nemes, magyar, klasszikus tömörségű könyvforma lépett. Ebben is ő ütötte meg a hangot, ízlésével, szívességével s gavalléros kiadói gesztusával. El lehet mondani, hogy mint egykor reklámgrafikájának, úgy három évtizeden át könyveinek megjelenése is szenzációt keltett s a legjobb külföldi officinákkal vetélkedett